

EKSPLUATĀCIJAS UN KOPŠANAS NOTEIKUMI KLINKERA BRUĢIM

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. Klinkera bruģis ir augstas izturības keramikas segums, kas piemērots gājēju un transporta zonām. To raksturo augsta mehāniskā stiprība, izturība pret sasalšanas–atkušanas cikliem un ķīmisko iedarbību.
2. Keramikas bruģa elementu kā virsmas apdares materiālu ilgtspēju ietekmē seguma pamatnes stabilitāte, stiprība un seguma turpmākās ekspluatācijas apstākļi. Ja lietotājs nenodrošina pienācīgu un atbilstošu keramikas bruģa seguma ekspluatāciju, ražotājs negarantē keramikas bruģa elementu atbilstību deklarētajām ekspluatācijas īpašībām.
3. Lietotājam ir pienākums uzturēt bruģi atbilstoši šiem noteikumiem. Garantija neattiecas uz bojājumiem, kas radušies, neievērojot ekspluatācijas un kopšanas prasības.

SLODZE UN BRUĢA BIEZUMA IZVĒLE

4. Bruģa biezums jāizvēlas atbilstoši paredzētajai slodzei:

Bruģa elementa biezums	Paredzēts lietošanai
40 / 47 mm	gājēju celiņi, terases, pagalma zonas bez transporta
52 mm	vieglā transporta satiksme ar mazu intensitāti (piem., privātās piebrauktuves, vieglo auto stāvvietas)
60 / 62 / 65 mm	vieglā transporta satiksme, ierobežota smagā transporta satiksme
70 mm un vairāk	vidēji intensīva satiksme
80 mm un vairāk	intensīva transporta satiksme, ielas, laukumi un zonas ar kravas automašīnu kustību

5. Atbilstoša pamatnes konstrukcija (nesošie slāņi, drenāža, šuvju aizpildījums) ir tikpat nozīmīga kā bruģa biezums.
6. Neatbilstoša biezuma izvēle var radīt nodrupumus, plaisas, nobīdes un seguma priekšlaicīgu bojāšanos.

EKSPLUATĀCIJAS PRASĪBAS

7. Pirms ekspluatācijas uzsākšanas ieteicams svaigi ieklāto bruģa segumu dažas dienas neslogot (nestaigāt un nebraukt pa to). Tas veicina seguma stabilizāciju, kamēr būvniecības procesā izmantotais liekais ūdens no bruģa pamatnes iesūcas gruntī.
8. Ekspluatācijas laikā aizliegts veikt darbības, kas bojā izstrādājuma struktūru (piemēram, aizliegts braukt ar transportlīdzekļiem ar metāla kāpurķēdēm, ekspluatēt segumu ar lielāku slodzi nekā tas bija paredzēts būvniecības ieceres dokumentācijā, glabāt uz seguma priekšmetus ar asām šķautnēm, novietot priekšmetus uz bruģa, tos noņemot ar triecienu). Ja šie norādījumi netiek ievēroti, izstrādājumu struktūra tiek mehāniski bojāta (rodas virsmas skrāpējumi, kas pārsniedz pieļaujamo normu, atšķēļas izstrādājuma malas).
9. Bruģa stabilitāti un kvalitatīvu kalpošanu nodrošina pareizi izveidotas un pilnībā aizpildītas šuves. Izskalotas šuves nekavējoties jāpapildina ar atbilstošām smiltīm, vai speciālu bruģa šuvju materiālu. Nepilnīga šuvju aizpildīšana vai neatbilstoša šuvju platuma izvēle nenodrošina bruģa stabilitāti, tāpēc iespējama izstrādājuma malu šķelšanās vai nobīde.
10. Bruģa segums ekspluatācijas laikā periodiski jāpārbauda un jāpārbauda, vai nav izveidojušies iesēdumi un sasēdušās vai iztukšojušās šuves. Tādos gadījumos – iesēdumi jāizlabo, un iztrūkstošais šuvju pildījums nekavējoties jāpapildina, pretējā gadījumā var deformēties bruģa raksts un veidoties atšķēļumi uz bruģa elementu malām.

11. Nav pieļaujama pārmērīga vai neparedzēta slodze (piem., smagā transporta pārvietošanās vai ilgstoša stāvēšana zonās, kas tam nav paredzētas).
12. Regulāri jānotīra netīrumi no keramikas bruģa elementu virsmas, jo ekspluatācijas laikā, nonākot zem ārējas slodzes, netīrumi var sabojāt izstrādājuma struktūru, t.i., saskrāpēt, atšķelt vai citādi mehāniski sabojāt izstrādājumu.
13. Uz keramikas bruģa elementu virsmas ir aizliegts uzglabāt/turēt būvniecības vai citus materiālus, jo uz bruģa virsmas nokļuvušie netīrumi, krāsojošas vai smērējošas vielas var mehāniski pieķerties izstrādājumiem vai iesūkties šuvēs starp tiem, un atstāt redzamus, grūti notīrāmus traipus uz to virsmas. Ja ilgstoši no seguma netiek notīrīti netīrumi, krāsojošas vai smērējošas vielas vai uz seguma tiek uzglabāti beramie materiāli, kā arī grunts mitruma dēļ, izstrādājumi var vizuāli mainīties, tostarp kļūt plankumaini. Lai novērstu to, ka pie izstrādājumiem pielipušie netīrumi atstāj traipus, vai lai samazinātu šādu traipu veidošanās iespēju un intensitāti, iesakām izmantot impregnējošus līdzekļus (par impregnējošiem līdzekļiem un to lietošanu lūdzam sazināties ar LODE SIA pārstāvjiem).
14. Bruģa tīrīšanai var izmantot tikai sertificētus līdzekļus, kas paredzēti (piemēroti) keramikas virsmu tīrīšanai, ievērojot tīrīšanas līdzekļa ražotāja norādījumus. Tīrot no bruģa virsmas netīrumus vai uz tā uzkrājušos sniegu, ir svarīgi nesabojāt keramikas bruģa elementu virsmu.
15. Ekspluatācijas laikā ir iespējami rūsas plankumi, kas rodas no dzelzi saturoša piesārņojuma vai apkārtējās vides apstākļiem. Piemēram, no grunts, kas piesātināta ar dzelzs oksīdu (ūdens no šādas grunts pārnesīs dzelzs oksīdu uz bruģa virsmas), no ūdens, kas nokļūst uz bruģa no metāla elementiem, nezāļu un kukaiņu iznīcināšanas līdzekļi, kas satur dzelzs sulfātu, u.tml. Iznīcinot nezāles vai uz zālāja izsmidzinot kukaiņu apkarošanas līdzekļus, to nav ieteicams darīt zonās, kas atrodas bruģa tuvumā. Lietojot dzelzs sulfātu saturošus līdzekļus vējainā dienā, vējš tos spēj izkļiedēt plašā teritorijā, tādēļ šī līdzekļa nokļūšana uz bruģa ir risks pat tad, ja līdzekli nelieto bruģa tiešā tuvumā. Rūsas plankumus notīrīt no bruģa ir grūti. Jālieto tīrīšanas līdzekļi, tajā skaitā arī traipu tīrīšanai, kuri nav izgatavoti uz sāļsskābes bāzes. Stiprākas koncentrācijas skābes tīrīšanas līdzekļi rūsas plankumus var padarīt arī tumšākus, tādēļ pirms visas virsmas platības tīrīšanas iesakām izmēģināt līdzekli uz viena bruģa elementa un novērtēt iegūto rezultātu. LODE SIA neatbild par veiktajiem tīrīšanas mēģinājumiem, tīrīšanas līdzekļu efektivitāti vai nevēlamo iedarbību uz keramikas bruģa elementiem.

KOPŠANA VASARAS SEZONĀ

16. Ikdienas tīrīšana – ar slotu vai mehānisko birsti. Tīrīšanu ar mehānisko birsti nav ieteicams sākt ātrāk nekā vismaz 1 gadu pēc bruģa seguma iekļāšanas. Jebkurā gadījumā jāizvairās no vakuumbīrīšanas metodes.
17. Netīrumus un traipus atļauts tīrīt ar ūdeni un neitrāliem tīrīšanas līdzekļiem.
18. Augstspiediena mazgāšana nav ieteicama, jo tā var izskalot šuvju materiālu.
19. Baltie sāļi izsvīdumi (eflorescence) ir īslaicīgi un lietus ūdens ietekmē parasti izzūd paši. Ja nepieciešams, tos var notīrīt ar birsti vai piemērotiem tīrīšanas līdzekļiem.
20. Šuvēs izaugušie augi regulāri jāizņem mehāniski. Herbicīdu lietošana nav rekomendējama.

KOPŠANA ZIEMAS SEZONĀ

21. Sniegs jānotīra ar plastmasas vai gumijotu lāpstu. Mehāniskās sniega tīrīšanas iekārtas drīkst lietot tikai ar gumijotiem nažiem vai birstēm, lai nesabojātu bruģa virsmu.
22. Ziemā bieži uz bruģa veidojas ledus. Lai uzlabotu slidenas virsmas saķeri, iesakām izmantot dabīgā akmens izstrādājumus, piemēram, smiltis (piemērotas tikai gājēju celiņiem), šķembas vai smilts un šķembu maisījumu (transporta kustības joslām ir piemērotas tikai šķembas, vai smilts un šķembu maisījums). Pirms šo produktu izkaisīšanas iesakām no bruģa notīrīt sniegu.

Visefektīvāk būtu dabīgā akmens izstrādājumus uzkaisīt dienu pirms seguma uzsalšanas. Lietojot dabīgā akmens izstrādājumus, ir svarīgi nodrošināt, lai (1) izmantotā izstrādājuma daļiņas būtu pietiekami smagas un vējš tās nenopūstu, un (2) daļiņu izmērs neļautu tām traumēt cilvēkus, bojāt transportlīdzekļus vai citu īpašumu (mēs iesakām ierobežot transportlīdzekļu ātrumu un palielināt distanci starp transportlīdzekļiem vietās, kur segums ir klāts ar dabīgā akmens izstrādājumiem). Rekomendējam izstrādājumus ar daļiņām līdz 5 mm. Ja nesasniedzat vēlamo rezultātu ar izstrādājumiem, kuru daļiņas ir līdz 5 mm lielas, varat izmēģināt produktus, kas izgatavoti no lielākām daļiņām. Pēc sniega un ledus izkuššanas ir jānotīra uz seguma izmantotie saķeri veicinošie materiāli

23. Gadījumos, kad jānotīra uzkrājušos ledus slāni, ledus kausēšanai var tikt izmantots tikai tehniskais sāls. Ražotājs neuzņemas atbildību par sāls lietošanas rezultātā bruģa virsmai radītajiem bojājumiem vai vizuāliem defektiem. Parasti gan sāls ietekmē pašiem keramikas bruģa elementiem netiek radīti mehāniski bojājumi, bet sāls kopā ar mitrumu var uzkrāties bruģa šuvēs, un cauri šuvēm – pamatnes slāņos, kas vēlāk, pavasarī un vasarā, segumam žūstot, var izraisīt baltu izsālījumu plankumu veidošanos uz bruģa virsmas. Iesakām izmantot mazāk agresīvu sāli (sāls maisījumu) un vispirms izmēģināt tā lietošanu tikai uz nelielas bruģa daļas, lai pārlicinātos, ka iegūtais rezultāts jūs apmierina. Nav ieteicams lietot parasto sāli (NaCl) un agresīvus ķīmiskos atkausēšanas līdzekļus, jo tie bojā šuves un apkārtējo vidi. Kā arī, ja nepieciešama atkausēšana, drīkst lietot videi draudzīgus līdzekļus (piem., kalcija vai magnija bāzes produktus).

24. Pavasarī obligāti jāveic šuvju papildināšana un bruģa virsmas tīrīšana. Defekti (plaisas, nobīdes, iesēdumi) nekavējoties jānovērš.

KOPŠANAS ĪPATNĪBAS PĀRSEGTĀS ZONĀS (ZEM JUMTA, NOJUMES)

25. Lai aizstātu lietus ūdens dabisko noskalošanas efektu pārsegtās zonās, šādās zonās bruģa segums laiku pa laikam ir jānomazgā ar ūdeni un birsti, nepieciešamības gadījumā (ja radušies kādi grūti notīrāmi traipi) izmantojot piemērotu mazgāšanas līdzekli.

REMONTS UN ATKĀRTOTA IZMANTOŠANA

26. Bojātie bruģakmeņi jāaizvieto ar jauniem, vizuāli un tehniski līdzīgiem.

27. Klinkera bruģi iespējams izņemt, notīrīt un atkārtoti izmantot, nezaudējot tā īpašības.

28. Pēc rakšanas vai inženiertīklu darbiem bruģis jāatjauno atbilstoši sākotnējam rakstam un kvalitātei.

ATBILDĪBA

29. Lietotājs ir atbildīgs par bruģa regulāru apkopi un šo noteikumu ievērošanu. Ražotājs negarantē izstrādājumu atbilstību deklarētajām īpašībām, ja netiek ievēroti šie Eksploatācijas un kopšanas noteikumi.

Šie noteikumi ir publicēti tīmekļa vietnē www.lode.lv un tie var tikt atjaunoti/papildināti bez iepriekšēja brīdinājuma.